

7.

การเปรียบเทียบความต้องการของ
อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนในการเสริมสมรรถภาพ
ด้านการนิเทศการฝึกสอนวิชาคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา

นางนงนุช อุกฤษฐกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2528

ISBN 974-564-251-7

010663

J15946216

A COMPARISON OF NEEDS OF COLLEGE SUPERVISORS AND
CO-OPERATIVE SUPERVISORS FOR SUPERVISION COMPETENCY
IMPROVEMENT IN SECONDARY SCHOOL MATHEMATICS INSTRUCTION

MRS. NATAYA UKRITDUSADEE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1985

ISBN 974-564-251-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบความต้องการของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์นิเทศก์ฝ่าย
โรงเรียนในการเสริมสมรรถภาพด้านภาษานิเทศการฝึกสอนวิชาคณิตศาสตร์
ระดับมัธยมศึกษา

โดย นางนาฏยา อุกฤษฏ์คุชฎี
ภาควิชา มัธยมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ยุพิน พิพิธกุล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประคิษฐ์ บุณยาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร. สุจริต เพ็ชรชอบ)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ยุพิน พิพิธกุล)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรอมพรรณ อุดมสิน)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบความต้องการของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์
นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนในการเสริมสมรรถภาพด้านการนิเทศการ
ฝึกสอนวิชาคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา

ชื่อนิสิต นางนาฎยา อุกฤษฏ์ฤกษ์

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ยุพิน พิพิธกุล

ภาควิชา มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา 2527

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาความต้องการของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์นิเทศก์ฝ่าย
โรงเรียนในการเสริมสมรรถภาพด้านการนิเทศการฝึกสอนวิชาคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา
เกี่ยวกับความสามารถด้านวิชาการ ด้านการปฏิบัติงานนิเทศการฝึกสอน และด้าน
มนุษยสัมพันธ์

2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์นิเทศก์
ฝ่ายโรงเรียนในการเสริมสมรรถภาพด้านการนิเทศการฝึกสอนวิชาคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม 1 ชุด เป็นแบบตรวจคำตอบ แบบเลือกตอบ แบบ
มาตราส่วนประเมินค่า และแบบให้ตอบโดยเสรีภายใต้หัวข้อที่กำหนด แบบสอบถามถูกส่งไป
ยังอาจารย์นิเทศก์ทั้งหมดจำนวน 33 คน ที่นิเทศการฝึกสอนวิชาคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา
ปีการศึกษา 2527 จากวิทยาลัยครูทุกแห่งในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือและ
อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนจำนวน 134 คน เมื่อได้ข้อมูลนำมาวิเคราะห์โดยหาค่า
ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที (t - test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนรวมกันทั้งสองฝ่ายในการเสริมสมรรถภาพด้านการนิเทศการฝึกสอนวิชาคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาเกี่ยวกับความสามารถด้านวิชาการ ด้านการปฏิบัติงานนิเทศการฝึกสอน ด้านมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก
2. ความต้องการของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนแต่ละฝ่ายในการเสริมสมรรถภาพด้านการนิเทศการฝึกสอนวิชาคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา เกี่ยวกับความสามารถด้านวิชาการ ด้านการปฏิบัติงานนิเทศการฝึกสอน และด้านมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก
3. เปรียบเทียบความต้องการของอาจารย์นิเทศก์กับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนในการเสริมสมรรถภาพด้านการนิเทศการฝึกสอนวิชาคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา พบว่าไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title A Comparison of Needs of College Supervisors and
 Co-operative Supervisors for Supervision
 Competency Improvement in Secondary School
 Mathematics Instruction

Name Mrs. Nattaya Ukritdusadee

Thesis Advisor Associate Professor Yupin Pipithikul

Department Secondary Education

Academic Year 1984

ABSTRACT

The purposes of this research were as follows :

1. To study needs of college supervisors and co-operative supervisors for supervision competency improvement in secondary school mathematics instruction concerning capability of academic knowledge, instructional supervision operation and human relations.

2. To compare needs between college supervisors and co-operative supervisors for supervision competency improvement in secondary school mathematics instruction.

A questionnaire consisting of check - list, multiple choice, rating scale and open - ended questions was constructed by the researcher. The questionnaires were sent to all 33 college supervisors who supervised mathematics instruction at the secondary school level in academic year 1984 from all teachers' colleges in the northeastern region, and 134 co-operative supervisors. The data were analyzed by means of percentage, arithmetic mean, standard deviation and t - test.

The results of research revealed as follows :

1. Needs of both college supervisors and co-operative supervisors for supervision competency improvement in mathematics instruction concerning capability of academic knowledge, instructional supervision operation and human relations were at the high level.
2. Needs of college supervisors for supervision competency improvement in mathematics instruction concerning capability of academic knowledge, instructional supervision operation and human relations were at the high level, and needs of co-operative supervisors were the same.
3. The comparison of needs of college supervisors and co-operative supervisors for supervision competency improvement in secondary school mathematics instruction were not different at the 0.05 level of significance.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ยุพิน พิพิธกุล ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำขอคิดเห็น แก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนปลูกฝังนิสัยให้รักการทำงานอย่างมีระบบ มีระเบียบ มีความรอบคอบ ตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบ ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์เนญจมาศ จันทรเทียน ดร.ปิยรัตน์ จากุศลบุตรและอาจารย์สุวรร กานูจมนมยุร ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามสำหรับ ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ตลอดจนขอขอบคุณอาจารย์ภาควิชาคณิตศาสตร์วิทยาลัยครูจันทรเกษม อาจารย์ภาควิชาคณิตศาสตร์วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ ที่ให้ความช่วยเหลือด้านการทดลองเครื่องมือ และขอขอบคุณคุณอาจารย์แผนกฯ เป็นนและวัดผลวิทยาลัยครูเลยที่กรุณาให้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล นอกจากนี้ขอขอบคุณบุคคลอีกหลาย ๆ ท่านที่มีได้กล่าวนามในที่นี้ ซึ่งได้ช่วยให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี สุดท้ายขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุนในการวิจัยครั้งนี้

นางญา อุกฤษฏ์คุณิ
ศูนย์วิทยุโทรทัศน์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ฎ
บทที่	

1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมุติฐานของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
ข้อตกลงเบื้องต้น	6
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	7
2. บรรณานุกรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ความหมายของสมรรถภาพการนิเทศการฝึกสอน	8
ความหมายของการนิเทศและการนิเทศการศึกษา	10
การฝึกสอน	12
ความหมายและจุดมุ่งหมายของการนิเทศการฝึกสอน	18
ปัญหาการนิเทศการฝึกสอน	20
สมรรถภาพในการนิเทศการฝึกสอนวิชาคณิตศาสตร์	24
อาจารย์นิเทศกับการนิเทศการฝึกสอนวิชาคณิตศาสตร์	38

บทที่

ญ
หน้า

อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายโรงเรียนกับการฝึกสอนนิสิตศึกษาศาสตร์	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ	52
3. วิธีดำเนินการวิจัย	57
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร	58
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	60
การเก็บรวบรวมข้อมูล	61
การวิเคราะห์ข้อมูล	61
4. ผลการวิจัย	64
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและขอเสนอแนะ	117
ผลการวิจัย	119
อภิปรายผล	120
บรรณานุกรม	124
ภาคผนวก	135
ประวัติผู้เขียน	138

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. ชื่อวิทยาลัยครูและจำนวนอาจารย์มีเท่ง	58
2. รายละเอียดของวิทยาลัยครูและจำนวนอาจารย์มีเท่ง ฝ่ายโรงเรียนที่ถูกต้องเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร	59
3. สถานภาพของแบบสอบถาม	64
4. ความต้องการของอาจารย์มีเท่งและอาจารย์มีเท่งฝ่ายโรงเรียน ในการเสริมสมรรถภาพเกี่ยวกับความเข้าใจเรื่องหลักสูตรวิชา คณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา	67
5. ความต้องการของอาจารย์มีเท่งและอาจารย์มีเท่งฝ่ายโรงเรียน ในการเสริมสมรรถภาพเกี่ยวกับความเข้าใจในเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา	68
6. ความต้องการของอาจารย์มีเท่งและอาจารย์มีเท่งฝ่ายโรงเรียน ในการเสริมสมรรถภาพเกี่ยวกับความเข้าใจเรื่อง ปรักฎ หลักการสอน วิธีการสอน เทคนิคการสอน และการจัดการเรียน การสอนวิชาคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา	69
7. ความต้องการของอาจารย์มีเท่งและอาจารย์มีเท่งฝ่ายโรงเรียน ในการเสริมสมรรถภาพเกี่ยวกับความเข้าใจเรื่องสื่อการเรียน การสอน	71
8. ความต้องการของอาจารย์มีเท่งและอาจารย์มีเท่งฝ่ายโรงเรียน ในการเสริมสมรรถภาพเกี่ยวกับความเข้าใจเรื่องการวัดผลและ ประเมินผล การจัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตร การวางแผนและการ ทำบันทึกการสอน การนิเทศงานวิจัยวิชาคณิตศาสตร์ระดับ มัธยมศึกษา	73

ตารางที่

9.	ความต้องการของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ในการเตรียมสภาพเกี่ยวกับความเข้าใจด้านจิตวิทยา	74
10.	ความต้องการของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ในการเตรียมสภาพเกี่ยวกับความเข้าใจ เรื่องการนิเทศ การฝึกสอนวิชาคณิตศาสตร์	75
11.	ความต้องการของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ในการเตรียมสภาพเกี่ยวกับการปฏิบัติงานฝึกสอนวิชาคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา	77
12.	ความต้องการของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ในการเตรียมสภาพเกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกสอนวิชา คณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา	78
13.	ความต้องการของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ในการเตรียมสภาพตามกลุ่มระบบสังคม	79
14.	ความต้องการของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ในการเตรียมสภาพตามการนิเทศการฝึกสอนวิชาคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา (สรุปรวมจากตารางที่ 1 - 13)	81
15.	ความต้องการและเปรียบเทียบความต้องการของอาจารย์นิเทศก์ กับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนในการเตรียมสภาพเกี่ยวกับ ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา.....	84
16.	ความต้องการและเปรียบเทียบความต้องการของอาจารย์นิเทศก์ กับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนในการเตรียมสภาพเกี่ยวกับ ความเข้าใจในเรื่องวิชาคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา	86

=	<p>17. ความต้องการและเปรียบเทียบความต้องการของอาจารย์นี้เทศก์ กับอาจารย์นี้เทศก์ฝ่ายโรงเรียนในการเสริมสมรรถภาพเกี่ยวกับ ความเข้าใจเรื่องปรัชญา หลักการสอน วิธีการสอน เทคนิค การสอน และการจัดการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ระดับ มัธยมศึกษา</p>	89
	<p>18. ความต้องการและเปรียบเทียบความต้องการของอาจารย์นี้เทศก์ กับอาจารย์นี้เทศก์ฝ่ายโรงเรียนในการเสริมสมรรถภาพเกี่ยวกับ ความเข้าใจเรื่องสื่อการเรียนการสอน</p>	92
	<p>19. ความต้องการและเปรียบเทียบความต้องการของอาจารย์นี้เทศก์ กับอาจารย์นี้เทศก์ฝ่ายโรงเรียนในการเสริมสมรรถภาพเกี่ยวกับ ความเข้าใจเรื่องการพัฒนาและประเมินผล การจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร การวางแผนและการทำบันทึกการสอน การ ศึกษางานวิจัยวิชาคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา</p>	95
	<p>20. ความต้องการและเปรียบเทียบความต้องการของอาจารย์นี้เทศก์ กับอาจารย์นี้เทศก์ฝ่ายโรงเรียนในการเสริมสมรรถภาพเกี่ยวกับ ความเข้าใจด้านจิตวิทยา</p>	97
	<p>21. ความต้องการและเปรียบเทียบความต้องการของอาจารย์นี้เทศก์ กับอาจารย์นี้เทศก์ฝ่ายโรงเรียนในการเสริมสมรรถภาพเกี่ยวกับ ความเข้าใจเรื่องการนี้เทศก์การนี้เทศก์สอนวิชาคณิตศาสตร์ระดับ มัธยมศึกษา</p>	99
	<p>22. ความต้องการและเปรียบเทียบความต้องการของอาจารย์นี้เทศก์ กับอาจารย์นี้เทศก์ฝ่ายโรงเรียนในการเสริมสมรรถภาพเกี่ยวกับ การปฏิบัติงานนี้เทศก์การนี้เทศก์สอนวิชาคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา</p>	

23	ความต้องการและเปรียบเทียบความต้องการของอาจารย์นี้เทศก์ กับอาจารย์นี้เทศก์ฝ่ายโรงเรียนในการเสริมสมรรถภาพเกี่ยวกับ การประเมินผลการฝึกสอนวิชาคณิตศาสตร์	104
24	ความต้องการและเปรียบเทียบความต้องการของอาจารย์นี้เทศก์ กับอาจารย์นี้เทศก์ฝ่ายโรงเรียนในการเสริมสมรรถภาพด้าน มนุษยสัมพันธ์	106
25	ความต้องการและเปรียบเทียบความต้องการของอาจารย์นี้เทศก์ กับอาจารย์นี้เทศก์ฝ่ายโรงเรียนในการเสริมสมรรถภาพด้านกา รนิเทศการฝึกสอนวิชาคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา	109
26	ข้อสังเกตแนะทั่วไปเกี่ยวกับความต้องการของอาจารย์นี้เทศก์และ อาจารย์นี้เทศก์ฝ่ายโรงเรียนในการเสริมสมรรถภาพด้านกา รนิเทศการฝึกสอนวิชาคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา	113
27	คะแนนที่ได้จากการสอบแบบสอบถามข้อที่ 1 ของอาจารย์นี้เทศก์...	151
28	คะแนนที่ได้จากการสอบถามแบบสอบถามข้อที่ 1 ของอาจารย์นี้เทศก์ ฝ่ายโรงเรียน	152